



## **Kúria**

### **végzése**

**Az ügy száma:** Bfv.III.117/2021/12.

**A határozat szintje:** felülvizsgálat

**A tanács tagjai:** Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke

Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró

Dr. Márki Zoltán, bíró

**Az eljárás helye:** Budapest

**Az eljárás formája:** tanácsülés

**Az ülés napja:** 2021. június 18.

**Az ügy tárgya:** lopás büntette

**Terhelt(ek):**

**Első fok:** Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság, 8.B.II.827/2018/49., ítélet,  
tárgyalás, 2020. január 24.

**Másodfok:** Fővárosi Törvényszék, 21.Bf.7914/2020/13., végzés,  
nyilvános ülés, 2020. november 6.

**Az indítvány előterjesztője:** a terhelt védője

**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

### **Rendelkező rész**

A Kúria a lopás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 8.B.II.827/2018/49. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Törvényszék 21.Bf.7914/2020/13. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### **Indokolás**

#### **I.**

[1] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2020. január 24. napján meghozott 8.B.II.827/2018/49. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont]. Ezért a különös visszaeső terheltet 1 év 2 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani, illetve megállapította, hogy a terhelt nem bocsátható feltételes szabadságra. Megszüntette a Budapest Környéki Törvényszék 12.B.103/2007/248. számú ítéletével kiszabott 5 év szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságot, továbbá kötelezte a terheltet a bűnügyi költség viselésére és rendelkezett a bűnjelekről. A bíróság a Széchenyi Katalin magánfél által előterjesztett polgári jogi igény elbírálását egyéb törvényes útra utasította.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. november 6. napján jogerős 21.Bf.7914/2020/13. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

#### **II.**

[3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottn – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a

megtámadott határozat megváltoztatása, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatala érdekében.

[4] Indokai szerint az eljáró bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt felelősségét lopás büntetében, ugyanis az eljárás során nem került sor az elvett dolgok értékének igazságügyi tárgyszakértő általi pontos megállapítására, ez pedig a cselekmény minősítésének az alapja. Ennek következtében a bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az elkövetési értéket rögzítse. Álláspontja szerint tényállási elem hiányát jelenti az, hogy a tényállás nem tartalmaz pontos értéket. Sérelmezte azt is, hogy a Fővárosi Törvényszék a sértett 500.000 forint értékű készpénzének elvételét is a tényállásba emelte.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.177/2021/2. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[6] Hivatkozott a Be. 650. § (2) bekezdésére, amely szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. Utalt rá, hogy a Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye. Álláspontja szerint a védőnek a tényállás másodfokú bíróság általi kiegészítésére vonatkozó kifogása a bizonyítékok értékelését, mérlegelését támadja, így az törvényben kizárt. Kifejtette, hogy a bűncselekmény minősítése törvényes tekintettel arra, hogy az elvett dolgok értéke az 500.000 forintot meghaladta, az 5 millió forintot azonban nem érte el.

[7] Utalt arra, hogy a lopás eggyel enyhébben, a Btk. 370. § (3) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint minősülő büntette esetében is törvényes lenne a bíróság által kiszabott büntetés. Ekként álláspontja szerint az elvett idegen dolgok értékének 0 forintban történő megállapítása esetén sem lenne megállapítható a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott feltétel, mely szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki törvénysértő büntetést.

### III.

[8] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ami a jogerős ítélettel szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[10] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[11] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálati ok, ha a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jog megsértése miatt került sor.

[12] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a megállapított tényállás alapján a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntetében, és törvényes a cselekmény minősítése is.

[13] A Btk. 370. § (1) bekezdése szerint lopást az követ el, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy jogtalanul eltulajdonítsa.

[14] A lopás elkövetési tárgya (az elvett dolog) csak az elkövető számára idegen, ingó és értékkel rendelkező dolog lehet.

[15] Vagyon elleni bűncselekmények körében az elkövetési tárgy értékességének (vagyon értékének, így az értékkülönbségnek) az elkövető szempontjából jelentősége van. Hagyományosan abból a megfontolásból adódóan, hogy különben sem az adott elkövetési magatartás szándéka, sem pedig az okozott sérelem nem lenne büntetőjogilag igazolható. Ezt az uralkodó álláspontot fejezi ki e bűncselekmények értékre alapított minősítési rendszere (ebből a szempontból közömbös a kár, érték, vagyoni hátrány fogalmainak különbözősége).

[16] A lopás minősítése és – a minősítés alapján a – büntetése az elvett dolog értékétől függ. Ezt tükrözi a 370. § rendszere. A lopás lehet tulajdon elleni szabálysértés [Szabs. tv. 177. § (1) bekezdés a) pont első fordulat], vétség [Btk. 370. § (2) bekezdés], büntett [Btk. 370. § (3), (4), (5) és (6) bekezdés], attól függően, hogy milyen értékű az elvett dolog, illetve, hogy az elvételhez, mint elkövetési magatartáshoz kapcsolódik-e valamilyen minősítő körülmény.

[17] A Btk. 459. § (6) bekezdése rögzíti a minősítés szempontjából irányadó elkövetési értékeket.

[18] Elkövetési értéken a forgalmi értéket kell érteni, amelynek az elkövetés, az elkövetési magatartás időpontjában kell fennállnia. Az utáni értékessé válásnak (illetve felértékelődésnek), avagy leértékelődésnek, amint az elkövetéskori értéktelenséget megelőző értékességnek büntetőjogi jelentősége nincs. [Reménylopás (furtum spei) ugyanis nincs; vö. Angyal Pál: A magyar büntetőjog kézikönyve 10. A lopás; Athenaeum, 1932.: 90–91. o.]

[19] Önmagában az, hogy valaminek az értéke viszonylagos, még nem jelenti, hogy vagyon elleni bűncselekmény elkövetési tárgyát sem képezheti. Ha azonban valami az elkövetéskor nem képvisel vagyoni értéket, és eleve nincs, amiben az értéke megtestesül, illetve megfogható lenne, akkor büntetőjogilag – függetlenül attól, hogy a dolog fogalma mennyire tágítható – legfeljebb a jövőbeni értékéhez fűződő reményről, de nem meglévő értékének elvételéről, illetve elvesztéséről lehet szó.

[20] Fogalmilag kizárt tehát, hogy értékkel nem bíró – nulla forint értékű – dolog elvétele lopásnak minősüljön.

[21] Az irányadó tényállás a bűncselekmény minősítéséhez szükségesen rögzíti, hogy a terhelt által elvett dolgok értéke az 500.000 forintot meghaladja, de az 5 millió forintot nem éri el.

[22] Ehhez képest kétségtelen, hogy jelentősége van az elkövetési érték pontos meghatározásának pl. a vagyonek Kobzása alkalmazása vagy a polgári jogi igény elbírálása esetén.

[23] Jelen ügyben azonban erről nincs szó, figyelemmel arra, hogy a bíróság a magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította.

[24] Az irányadó tényállás rögzíti az elkövetési tárgyat (az elkövető által elvett dolgokat és azok értékét), az elkövetési magatartást és az alanyi oldalon meglévő eltulajdonítási célzatot. A terhelt által megvalósított cselekmény tehát tényállásszerű.

[25] A Kúria a másodfokú bíróság tényállást kiegészítő megállapításával kapcsolatban rámutat a következőkre.

[26] Értelmszerűen a másodfokú bíróság tényrevíziós jogköre az elsőfokú bíróság ténymegállapító tevékenységéhez kapcsolódik [Be. 591. § (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság tényeket megállapító tevékenysége pedig a vádhoz igazodik (Be. 6. §). A másodfokú eljárásban vádmódosításra nincs törvényes lehetőség.

[27] Nyilvánvaló, a jelen ügy szempontjából, hogy a vádban egyértelműen nem nevesített további 500.000 forint készpénz elvétele, mint tényállási elem (elkövetési tárgy) tárgyat képező ténybeliség tényállásba való beemelése, a tényállás ekkénti helyesbítése nem a jogi korrektség kérdése, hanem a vádon való túlterjeszkedés tilalmába ütköző.

[28] Másként szólva a vádhoz kötöttség elvének időtlen szem előtt tartásával ellentétes [Be. 69. § (2), (3) bekezdés].

[29] A másodfokú bíróság által elvégzett tényállás-korrekciótól függetlenül a terhelt terhére rótt bűncselekmény minősítése törvényes, mivel az annak alapjául szolgáló elkövetési érték az 500.000 forintot (készpénz nélkül is) meghaladja. Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét lopás büntetőjében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont] megállapította.

[30] Figyelemmel azonban arra, hogy a tényállás kiegészítésével a másodfokú bíróság nem valósított meg a Be. 608. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértést, e tevékenysége ez okból felülvizsgálat körén kívül esik.

[31] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a

felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[32] Ehhez képest a védő az indítványában a bizonyítást, a bizonyítékok értékelését kifogásolta. Ez vonatkozik az elvett dolgok értékének meghatározásával kapcsolatos, illetve az igazságügyi tárgyszakértő elmaradt bevonásával összefüggésben kifejtett kifogásaira. Következésképpen a felülvizsgálatban irányadó jogerős tényállás megalapozottságát támadta eltérő tényállás megállapítását célozva. Felülvizsgálati eljárásban erre nincs lehetőség.

#### IV.

[33] Ekként a Kúria a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

[34] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[35] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. június 18.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző

